

ARTIKEL 35
SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Naam lid van de Raad	Herman Brouwer
Fractie	EnschedeAnders.nl
Datum	01 december 2023
Datum van beantwoording (3 weken na ontvangst)	22 december 2023
Onderwerp	Rapport Veelaanvragers / KC

Svp in het beantwoordingsformulier zowel de vragen als de eventueel toelichtende tekst van de vragensteller overnemen!

Geachte college en burgemeester,

Enschede Anders heeft al sinds 2021 vragen over de handelwijze van de Klachtencommissaris (KC) met betrekking tot de intrekking van het rapport veel aanvragers. Vanaf 2021 worden vragen hierover door het college en de burgemeester slecht, deels of helemaal niet beantwoord.

Op 27 september jl. ontving de raad een brief van het college waarin aangegeven wordt dat het college en de burgemeester (bgm) de raad onjuist hebben geïnformeerd over het moment van de intrekking van het rapport. Deze brief riep veel vragen op bij EnschedeAnders (EA).

De brief stond geagendeerd voor de Stedelijke Commissie Bestuur en Middelen van maandag 20 november jl. EA hoopte tijdens de Stedelijke Commissie antwoord te krijgen op de vragen. De verkregen informatie kan nl. meegenomen worden in de nieuwe bestuurscultuur waar iedereen de mond vol van heeft. Immers alvorens er sprake kan zijn van een nieuwe bestuurscultuur, is het belangrijk dat er lessen worden getrokken uit het verleden en dat een ieder kritisch kijkt naar het eigen handelen.

De vragen die EA naar aanleiding van de brief van het college d.d. 27 september 2023 heeft zijn tijdens de Stedelijke Commissie wederom slecht, deels of niet beantwoord. Dat is de reden waarom er nu artikel 35 vragen worden gesteld.

EA heeft nog een aantal vragen die geen betrekking heeft op de brief, maar wel gaan over het onderzoek veel aanvragers. Om te voorkomen dat deze vragen onbeantwoord blijven worden deze vragen in deze artikel 35 vragen meegenomen.

De vragen 1 tot en met 6 gaan over de brief van het college aan de raad van 27 september 2023.

De vragen 7 tot en met 12 zijn vragen n.a.v. informatie die op diverse momenten is vergaard en die vragen om verheldering en zelfreflectie.

EA verzoekt het college en de burgemeester deze vragen juist en volledig te beantwoorden en zich niet te verschuilen achter (onzinnige) geheimhoudingen.

In **zwart** leest u het verhaal/de context van EA, voorafgaand aan een vraag.

In **zwart cursief** leest u de letterlijke tekst uit de brief van het college d.d. 27 september 2023

In **blauw cursief** leest u de vragen van EA.

(Opmerking vooraf: De vragen worden gesteld op basis van informatie die verkregen is via het college, de burgemeester, gesprek onderzoeker in het bijzijn van wethouder Niels van den Berg, bijeenkomst burgemeester, KC en adviseur burgemeester en de publicaties van 1Twente)

=====

Dit rapport, dat in de kern ging over hoe Enschede om gaat met mensen die vaker dan een keer een uitkering aanvragen, is medio oktober 2021 door de Klachtencommissaris ingetrokken. Dit kende een samenloop met een arbeidsrechtelijke kwestie waarover uw Raad eveneens is geïnformeerd. Zo hebben wij u laatstelijk laten weten dat wij hebben afgezien van een hoger beroep bij deze arbeidsrechtelijke kwestie.

Vraag 1:

Het doel van de brief is om de raad te informeren over het moment waarop het rapport veelaanvragers is ingetrokken.

a) Wat maakt dat het college het nodig vindt om de arbeidsrechtelijke kwestie, waarin de rechter reeds in december 2022 een uitspraak heeft gedaan, wederom in deze brief aan te halen?

b) Wat is de toegevoegde waarde hiervan en realiseert het college zich dat de desbetreffende medewerker voor de zoveelste keer ongevraagd in de politieke discussie wordt betrokken?

=====

Naar aanleiding van het toegezegde gesprek in het presidium begin juni dit jaar, heeft de burgemeester verder gesproken met enkele van uw fractievoorzitters. Ook heeft een aantal fracties uit de raad met de onderzoekster gesproken. Uit de gesprekken met de burgemeester is gebleken dat er blijvend een verschillend beeld heerst over de grond en aanleiding tot en moment van intrekking door de Klachtencommissaris van het (concept)rapport veelaanvragers. Mede naar aanleiding hiervan heeft de burgemeester besloten nogmaals grondig naar de tijdlijn rondom de intrekking te kijken. Dat hebben wij gedaan door alles nog eens goed op een rij te zetten en daarbij de eerder verstrekte informatie ook tegen het licht gehouden.

De burgemeester gaf tijdens de Stedelijke Commissie van 20 november jl. aan dat hij naar aanleiding van vragen van de raad over deze kwestie had gesproken met de KC en dat hij had gebeld met de voormalige burgemeester om informatie op te halen aangezien hij niet over alle informatie beschikte.

Vraag 2:

Waarom heeft de burgemeester in het kader van de informatievergaring ook niet gesproken met de onderzoeker? Immers, er is steeds over de onderzoeker gesproken, maar diens verhaal is nooit gehoord.

=====

*Het bellen met de referentiegemeenten gebeurde door **meerdere afdelingen** waaronder, zoals bij uw Raad bekend, de afdeling werk en inkomen. De betrokkenheid van de afdeling/tijdlijn treft u aan als bijlage.*

Vraag 3:

a) Welke afdelingen, naast Werk en Inkomen, hebben gebeld met de referentiegemeenten, waarom en wat was hun rol in dit zgn. onafhankelijk onderzoek van de KC dat alleen over de afdeling W&I ging?

b) Was de onderzoeker ook betrokken bij deze belronde? Zo nee, waarom niet?

c) Wat waren de bevindingen /tijdlijn van de andere afdelingen? Deze zijn nl. niet bij de brief aan de raad toegevoegd.

=====

Een mogelijke verklaring dat wij uw Raad hierover in het verleden niet correct hebben geïnformeerd, kan gelegen zijn in het feit dat er discrepantie heeft gezeten in het verslag van de bijeenkomst d.d. 14 december 2021 en de door de klachtencommissaris in die bijeenkomst afgelegde verklaring. Het verslag is hierop niet geverifieerd en overigens ook nooit officieel vastgesteld. De Klachtencommissaris beschikte zelf ook niet over het geheime verslag. Voor een volledig beeld treft u de voorgedragen verklaring van de Klachtencommissaris aan.

Het **deel van het verslag** waar de zgn. discrepantie zit, is door 1Twente op **22 september 2022** gepubliceerd. <https://www.1twente.nl/artikel/1974029/rapport-veelaanvragers-ingetrokken-omdat-onderzoeker-zou-hebben-gesjoemeld-maar-of-dat-ook-zo-is>
De desbetreffende discrepantie is zelfs in het geel gearceerd!

Het **volledige verslag** van de bijeenkomst van 14 december 2021 is door 1Twente op **21 januari 2023**, oftewel nog **voor** de verantwoordingsdebatten van 23 en 30 januari 2023, gepubliceerd. <https://www.1twente.nl/artikel/1962568/enschede-teleurgesteld-en-verrast-door-vernietigende-uitspraak-in-ontslagzaak>

We weten inmiddels dat de publicatie van 1Twente van 22 september 2022 op 23 september 2022 als bewijsstuk is ingebracht tijdens de hoorzitting van de rechtszaak. Dat betekent dat de KC en het college op 23 september 2022 kennis hadden van het verslag en de eventuele discrepantie in het verslag. Als de inhoud van het verslag niet klopte, dan had het in de lijn gelegen dat de KC of het college in september 2022 hier al achteraan was gegaan en niet pas een jaar later in september 2023! Door niet in september 2022 te ageren tegen het gepubliceerde en ingebrachte verslag is feitelijk ingestemd met wat er in het verslag van 14 december 2021 stond.

Vraag 4:

Vinden college en burgemeester, na het lezen van voorgaande informatie, niet dat de raad nu wederom onjuist geïnformeerd wordt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat het college dan wel de burgemeester doen om te voorkomen dat de raad in de toekomst weer onjuist wordt geïnformeerd?

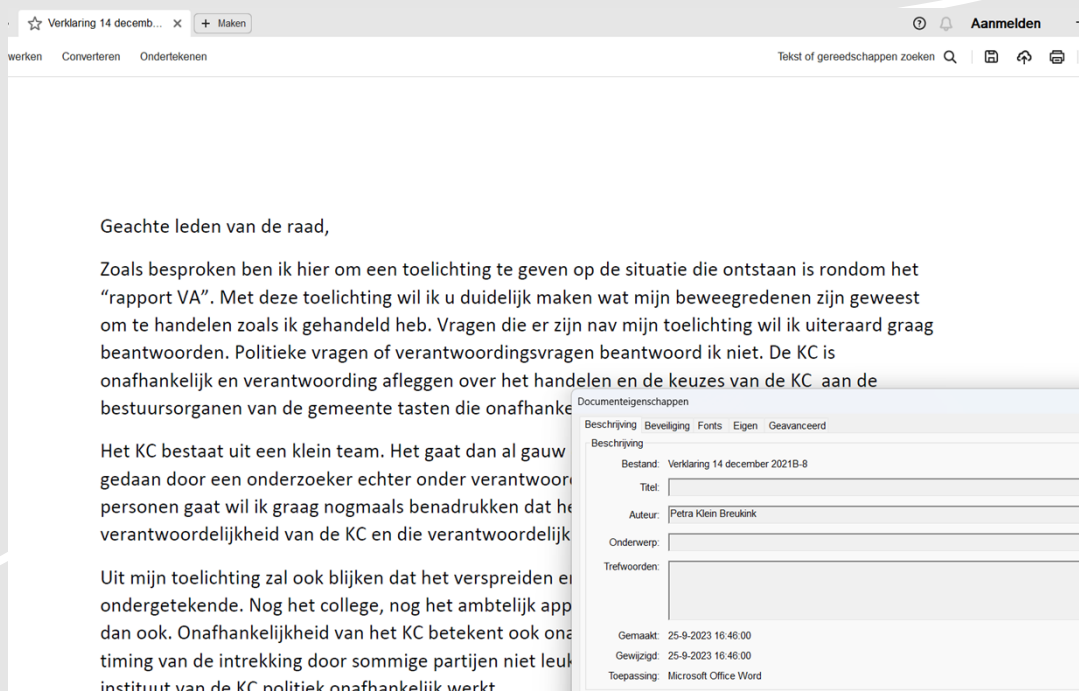
=====

Bij de brief van 27 september 2023 voegt het college ook de verklaring bij die de KC op 14 december 2021 zou hebben afgelegd. Het doel van de vrijgegeven verklaring is om de raad te laten zien dat er een discrepantie is tussen de oorspronkelijke verklaring van de KC van 14 december 2021 en het verslag van de bijeenkomst van 14 december 2021.

Tijdens de Stedelijke Commissie van 20 november jl. heeft de burgemeester herhaaldelijk gezegd dat de bijgevoegde verklaring van de KC is. EA gelooft echter niet dat de verklaring na anderhalve jaar uit het niets door de KC is "gevonden".

Vraag 5:

a) Ervan uitgaande dat de bijgevoegde verklaring dezelfde verklaring is die de KC op 21 december 2021 heeft afgelegd, kan het college de raad dan uitleggen hoe het kan dat de desbetreffende verklaring pas op 25 september 2023 en niet in 2021 is aangemaakt en dat ook nog eens door een ander dan de KC? (zie hierna)

b) Begrijpt het college/de burgemeester dat deze bevindingen alsook de bevindingen bij vraag 4 ertoe leiden dat er sterk getwijfeld wordt aan de echtheid van het document. Het heeft er alle schijn van dat de verklaring achteraf is opgesteld, om aannemelijk te maken dat er sprake is van een discrepantie tussen het verslag en de verklaring.

c) Wat vinden het college en de burgemeester van deze informatiemanipulatie en wat gaan zij doen om herhaling te voorkomen en hoe wordt opgetreden tegen deze manipulatie?

De KC geeft tijdens de bijeenkomst van 14 december 2021 en in haar zgn. schriftelijke verklaring van 14 december 2021 aan dat zij de volledige verantwoordelijkheid neemt voor het onderzoek en het rapport. Echter uit de bijgevoegde tijdslijn bij haar verklaring geeft de KC aan dat zij zich alleen heeft bemoeid met de onderzoeksmethoden en het proces. De verantwoordelijkheid met betrekking tot de inhoud van het rapport lijkt zij toch duidelijk af te schuiven naar de onderzoeker.

Opvallend aan die tijdslijn is dat deze pas begint nadat het rapport door de onderzoeker is opgeleverd (mei 2021). Het proces voorafgaand (instemming met het opgeleverde rapport door de KC) ontbreekt in de bijgevoegde tijdslijn.

Wat verder opvalt is, is dat het college deze lezing ook in de rechtszaak heeft ingebracht en deze door de rechter al is getoetst en beoordeeld. Het is niet kies om de lezing die in de rechtszaak is gebruikt nu openbaar te maken en de indruk te wekken dat de rechtbank zijn werk niet goed zou hebben gedaan.

Vraag 6:

a) Waarom deelt het college de verklaring en de tijdslijn en maakt hij deze openbaar terwijl dit document deel heeft uitgemaakt van een rechtszaak waarin de rechter zich al over heeft gebogen en uitspraak heeft gedaan?
b) Realiseert het college zich dat met het prijsgeven van de verklaring incl. tijdslijn van de KC, anderhalve jaar na de bijeenkomst en een jaar na de uitspraak van de rechter, de medewerker nogmaals beschadigd wordt? Hoe gaat het college de schade die aangericht wordt herstellen?

=====

OVERIGE VRAGEN INZAKE VEELAANVRAGERS

Het onderzoek veel aanvragers ging over de afdeling Werk en Inkomen van de gemeente Enschede.

Zoals uit eerdere beantwoording blijkt, kon W&I zich niet vinden in de resultaten van het onderzoek. Uit de verklaring van de KC blijkt dat er alles aan is gedaan om het rapport veel aanvragers in te laten trekken nog voordat de commissie menselijke maat haar rapport zou presenteren. Het rapport is op 18 oktober 2021 door de KC ingetrokken en de commissie Vonk presenteerde haar rapport op 19 oktober 2021.

Hoewel college en bgm beweren dat de KC niet onder druk is gezet om het rapport in te trekken, blijkt uit de feiten dat dit niet klopt. Immers het rapport is ingetrokken nog voordat de KC de onderzoeker had gesproken en voordat zij zelf had gebeld met de andere gemeenten. Hiermee wordt duidelijk dat er wel degelijk sprake is geweest van druk/bemoeienis van de afdeling W&I.

Het is niet de eerste keer dat W&I zich niet kan vinden in de uitkomst van een onderzoek van de KC en zich hier heftig tegen verzet. Dit is ook al eens gebeurd in 2015.

Ook toen heeft dit geleid tot een politieke discussie met personele gevolgen voor het Klachtencommissariaat.

Een ander gevolg was dat besloten werd de KC niet langer onder de raad werkzaam te laten zijn, maar onder het college.

Vraag 7:

a) Wat vindt het college van de houding en het lerend vermogen van W&I met betrekking tot onderzoeken die door de KC worden verricht?
b) Wat gaat het college doen om te voorkomen dat W&I (of een andere afdeling) zich in de toekomst wederom inhoudelijk bemoeit met de bevindingen van een onderzoek, een jaarverslag etc. van de KC?

=====

De bgm heeft de raad middels een brief in januari 2022 geïnformeerd dat zowel de KC als de onderzoeker bestuurlijk of ambtelijk niet onder druk zijn gezet. We weten inmiddels op basis van alle informatie dat deze bewering niet klopt.

Vraag 8:

Waarom heeft de bgm de raad op dit punt onjuist geïnformeerd en hoe gaat de bgm voorkomen dat dit in de toekomst nogmaals gebeurt?

=====

Tijdens het verantwoordingsdebat van 30 januari jl. heeft de bgm bij de beantwoording van vragen van EA ontkend dat het Klachtencommissariaat werd aangestuurd door de medewerkers van de Juridische Afdeling. Dit terwijl uit de beschikking van de rechtbank en uit het conceptrapport van de externe coach die bij de teamontwikkeling betrokken was, duidelijk blijkt dat de Klachtencommissaris niet kon en wou leidinggeven en dat de medewerkers van de juridische afdeling het klachtencommissariaat operationeel aanstuurden. De medewerkers van het Klachtencommissariaat hadden werkbesprekingen met de medewerkers van de juridische afdeling en niet met de KC. Deze werkwijze was in strijd met het professioneel statuut bij de klachtenverordening. We kunnen concluderen dat de raad ook op dit punt onjuist is geïnformeerd.

(In de tijdlijn van haar verklaring geeft de KC aan dat zij de onderzoeker de opdracht gaf om samen met de afdeling W&I het onderzoek op te pakken. Deze opdracht is ook in strijd met het professioneel statuut)

Vraag 9:

a) Blijft de bgm bij zijn oude lezing of is hij met EA eens dat het Klachtencommissariaat operationeel werd aangestuurd door medewerkers van de Juridische Afdeling omdat de KC niet kon en ook niet de ambitie had om leiding te geven aan de medewerkers? Als de bgm het niet eens is met EA horen wij graag naar de reden.
b) Hoe gaat de bgm voorkomen dat ondanks het professioneel statuut de gemeentelijke organisatie/het college zich toch bemoeit met de medewerkers die daar werkzaam zijn?

=====

Ondanks de beantwoording van artikel 35 vragen en de verantwoordingsdebatten leefden bij de raad nog vragen over de veelaanvragers. De bgm was bereid deze vragen te beantwoorden maar alleen achter gesloten deuren.

Op 5 juni 2023 heeft de bgm samen met de KC en zijn adviseur de raad laten weten waarom hij denkt dat de lezing van de burgemeester en de KC van 14 december 2021 afwijkt van de lezing van de rechter en/of die van journalisten.

De bgm noemt als reden de mail van 28 oktober 2021. Het gaat hier om een mail van de onderzoeker aan de KC. Volgens de bgm heeft de gemeente deze mail ter bescherming van de medewerker niet in de rechtszaak ingebracht vandaar dat de lezing van de rechter en/of journalisten afwijken van de lezing van de bgm en de KC. N.a.v. deze mail zou diezelfde dag ook een gesprek hebben plaatsgevonden tussen de KC en de onderzoeker. Van dit gesprek is een niet geaccordeerde gespreksverslag aanwezig.

De bgm is bereid deze 2 documenten onder geheimhouding te delen met de raad. 10

In zijn beschikking van 22 december 2022 refereert de rechtbank naar de mail van 28 oktober 2021. Dit impliceert dat de rechter kennis heeft van de mail van 28 oktober 2021.

Een aantal fractievoorzitters weet dat de mail van 28 oktober 2021 in de rechtszaak is ingebracht. Weliswaar niet door de gemeente, maar wel door de wederpartij. Dit betekent dat de raad op 5 juni 2023 op dit punt ook onjuist is geïnformeerd.

Het gespreksverslag van 28 oktober 2021 is door de gemeente wel ingebracht in de rechtszaak. Dit ondanks dat het verslag niet geaccordeerd was, bijna een jaar later met de medewerker is gedeeld en waarin volgens de wederpartij ook nog eens geen juiste weergave van het gesprek is gegeven.

Kortom zowel de mail als het gespreksverslag van 28 oktober 2021 maken deel uit van de rechtszaak en zijn door de rechter getoetst en beoordeeld.

Vraag 10:

a) Wat maakt dat de bgm in het Presidium van 5 juni 2023 stelt dat de lezing van de rechter afwijkt van de lezing van de KC en de bgm van 14 december 2021 omdat de mail van 28 oktober 2021 niet is ingebracht in de rechtszaak terwijl dit wel is gebeurd? Wist de bgm wel of niet dat de mail van 28 oktober 2021 met de rechtbank is gedeeld?

- b) Realiseert de bgm zich dat hij, de KC en zijn adviseur het Presidium op 5 juni jl. wederom onjuist hebben geïnformeerd? Hoe kijkt de bgm hier tegenaan?*
- c) Realiseert de bgm zich dat de onderzoeker wederom valselyk beschuldigd is en dat zij opnieuw beschadigd is? Wat vindt hij hiervan? (Graag zelfreflectie over gang van zaken)*

De bgm stelt dat de mail van de onderzoeker d.d. 28 oktober 2021 niet is ingebracht door de gemeente ter bescherming van de onderzoeker. Tegelijkertijd wordt wel het gespreksverslag van die dag, wat eenzijdig is opgesteld, niet geaccordeerd is door partijen en waar onderzoeker pas een jaar later kennis van neemt en zich ook niet kan vinden in de inhoud van het verslag, wel door de gemeente ingebracht in de rechtszaak.

d) Hoe verhoudt dit zich tot de opmerking dat de gemeente de onderzoeker wou beschermen? Van bescherming lijkt hier immers geen sprake, integendeel.

e) Waarom vindt de bgm het nodig om geheimhouding op te leggen op documenten die deel uitmaken van een rechtszaak, die door de rechter zijn getoetst en beoordeeld en openbaar zijn?

Tijdens het verantwoordingsdebat van 30 januari jl. liet de bgm zich in het openbaar uit over de uitspraak van de rechter. De bgm vond deze eenzijdig en begreep niet hoe de rechter tot deze uitspraak was gekomen. Ook tijdens het Presidium van 5 juni jl. gaf de bgm aan waarom in zijn optiek de lezing van de rechter afweek van de lezing van de bgm en de KC. Hiermee wordt wederom de indruk gewekt dat de bgm het niet eens is met de uitspraak van de rechter. Ook wekt hij de indruk dat de rechtbank een besluit heeft genomen terwijl hij niet over alle relevante stukken zou beschikken. Een bewering die niet blijkt te kloppen!

f) Waarom wil de bgm op de stoel van de rechter zitten en waarom heeft hij moeite om de uitspraak van de rechter te accepteren?

g) Is de bgm het met EA eens dat de raad inzake het onderzoek veel aanvragers niet een keer maar meermaals en op diverse momenten onjuist is geïnformeerd? Zo nee, dan horen wij graag waarom de bgm denkt dat dit niet het geval is.

h) Vindt de bgm dat hij zelf wel volledig en juist geïnformeerd is door de KC en zijn adviseur? Zo nee, wat gaat de bgm doen om herhaling te voorkomen?

=====

Op 14 december 2021 hebben de KC en de bgm, zonder dat de onderzoeker daarin gekend is, achter gesloten deuren bij de raad uitlatingen gedaan over de onderzoeker die naar nu blijkt, niet kloppen. De onderzoeker is door de KC bij de haren meegesleurd naar de raad, dit was onnodig en past ook niet bij goed werkgeverschap. Tijdens de verantwoordingsdebatten op 23 en 30 januari 2023 heeft de (waarnemend) burgemeester in het openbaar ook uitlatingen gedaan over de onderzoeker die niet kloppen.

Ook tijdens het Presidium van 5 juni 2023 hebben de bgm, zijn adviseur en de KC, zonder dat de onderzoeker daarin gekend is, de raad wederom onjuist geïnformeerd.

De medewerker is zonder wederhoor, op diverse momenten valselyk beschuldigd, zowel achter gesloten deuren als in het openbaar. Er kan rustig gesteld worden dat **er sprake is van smaad en laster**. Dit past niet bij Goed Bestuur en goed werkgeverschap.

a) Wat gaat de burgemeester doen om de (reputatie) schade die de onderzoeker heeft geleden te herstellen?

b) Gaat de burgemeester nu hij de onderzoeker publiekelyk heeft beschuldigd ook publiekelyk excuses maken? Zo nee, waarom niet? Bij een openbare valse beschuldiging hoort immers ook een openbare rehabilitatie.

c) EA ziet graag dat de bgm reflecteert op zijn eigen rol in deze kwestie (geen wederhoor toepassen bij onderzoeker maar wel geheimhouding opleggen op informatie over diens persoon, valse aantijgingen uiten in het openbaar etc)

Is de burgemeester in het kader van het leren van het verleden, een nieuwe bestuurscultuur, en waarheidsvinding bereid om alsnog in gesprek te gaan met de onderzoeker? Zo nee, waarom niet?

(Overigens is het ook aan te bevelen dat de gemeenteraad ook gaat kijken naar de eigen rol in deze kwestie (geheimhouding laten opleggen zonder wederhoor, geen gesprek aangaan met de onderzoeker en dus niet aan waarheidsvinding doen, etc.)

=====

Wethouder Personeelszaken, Niels van den Berg, heeft tijdens een bijeenkomst op 3 juli jl. in het bijzijn van een aantal fractieleden aangegeven dat hij bezig was met een rehabilitatiebrief aan onderzoeker. Deze brief zou ook worden gedeeld met de gemeenteraad. Inmiddels zijn we 5 maanden verder en de raad heeft de brief nog steeds niet ontvangen.

Vraag 11:

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de brief en wanneer kan de gemeenteraad deze brief tegemoet zien?

(EA gaat ervan uit dat de brief reeds in het bezit van de onderzoeker is aangezien de raad nu ook is geïnformeerd over het onjuist informeren van de raad door KC en bgm?)

=====

Er ligt een uitspraak van de rechter van december 2022. Hiermee heeft de rechter de onderzoeker gerehabiliteerd. We zijn intussen bijna een jaar verder.

Vraag 12:

Heeft de onderzoeker inmiddels haar werkzaamheden bij het Klachtencommissariaat hervat?

Zo nee, waarom niet en is de onderzoeker op dit moment aan het werk?

=====

Artikel 35 – Schriftelijke vragen

2. Ieder lid van de raad kan schriftelijke vragen aan het college of de burgemeester stellen. Onder schriftelijke vragen worden ook verstaan vragen die via e-mail worden ingediend.
3. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien.
4. De vragen worden ingediend bij de voorzitter van de Raad. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van de Raad en van het College of de burgemeester worden gebracht.
5. Beantwoording vindt schriftelijk of via e-mail plaats, zo spoedig mogelijk doch in ieder geval binnen drie weken na ontvangst van de vragen. Indien beantwoording niet binnen deze termijn kan plaatsvinden, stelt de gemeentesecretaris de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn wordt aangegeven waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.
6. Antwoorden worden door het verantwoordelijk lid van het college of door de burgemeester aan de griffie gezonden, die ze terstond aan de leden van de Raad toezendt.
7. De vragensteller kan in de eerstvolgende vergadering van de raad na de behandeling van de agendapunten nadere inlichtingen vragen over het door het college of de burgemeester gegeven antwoord, tenzij de Raad anders beslist.